

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μεταπτυχιακή διατριβή

**Η ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟ-
ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ**

Ιωάννης Δαφεράνος

Λεμεσός 2019

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ιωάννης Δαφεράνος, 2019

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Καλών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διατριβή ασχολείται με τις αντιμαχόμενες απόψεις που εκφράστηκαν στον κύκλο των θεωρητικών και κριτικών τέχνης σχετικά με την τέχνη της νεο-πρωτοπορίας η οποία περιλαμβάνει τα πρωτοποριακά καλλιτεχνικά εγχειρήματα της περιόδου από το 1945 μέχρι το 1970. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιάστηκαν με κριτικό τρόπο τα επιχειρήματα που υπερασπίστηκαν τη νεο-πρωτοπορία και εκείνα που μέμφθηκαν τους ιδιότυπους τρόπους καλλιτεχνικής έκφρασης και τις μεθόδους που χρησιμοποίησε, πολλές φορές βασισμένη σε πρωτοποριακά κινήματα του παρελθόντος.

ABSTRACT

This dissertation studies the contrasting opinions expressed in the circle of theorists and art critics on the art of the neo-avant-garde which includes the pioneering artistic ventures of the period from 1945 until 1970. More specifically, it presents, in a critical way, the arguments that defended the neo-avant-garde and those that reproached the particular ways of artistic pronouncement and the methods it used many times based on avant-garde movements of the past.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	iv
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	v
ABSTRACT.....	vi
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	viii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Peter Bürger: η αρχή και οι όροι της διαμάχης.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Jean Clair: δριμεία επίθεση στη μοντέρνα τέχνη.....	8
2.1 Η καλλιτεχνική κατάσταση.....	9
2.2 Η αιτιολόγηση της επίθεσης.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Clement Greenberg: υποστηρίζοντας τον Αφηρημένο Εξπρεσιονισμό μέσω του φορμαλισμού.....	18
3.1 Στοιχεία της φορμαλιστικής θεωρίας.....	18
3.2 Το επίτευγμα του Αφηρημένου Εξπρεσιονισμού.....	21
3.3 Πέρα από τον φορμαλισμό.....	27
3.4 Η αμφισβήτηση των τάσεων μετά τον Αφηρημένο Εξπρεσιονισμό.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 Thomas Crow: η υπεράσπιση της νεο-πρωτοπορίας μέσα από την ερμηνευτική αφήγηση.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 Hal Foster: μια ευθεία απάντηση στον Bürger και στον Greenberg.....	46
5.1 Το περιεχόμενο της νεο-πρωτοπορίας.....	46
5.2 Κάποιες αδυναμίες του εγχειρήματος της νεο-πρωτοπορίας.....	49
5.3 Η νεο-πρωτοπορία ως ριζοσπαστική και αυθεντική τέχνη.....	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 Rosalind Krauss: μια πολύπτυχη υπεράσπιση της σύγχρονης τέχνης.....	62
6.1 Η φορμαλιστική προσέγγιση.....	63
6.2 Η προσέγγιση μέσα από την ιστορία.....	67
6.3 Η φιλοσοφία στο πεδίο της διαμάχης για τη νεο-πρωτοπορία.....	78
6.3.1 Το άμορφο ως θέμα.....	78
6.3.2 Η οριζοντιότητα και το ασυνείδητο.....	81
6.3.3 Ριζοσπαστισμός και ανανέωση μέσα από την έννοια του μνημείου.....	84
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	86
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	90
ΕΙΚΟΝΕΣ.....	92